

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

-
1. แผนงานวิจัย : แผนวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพพืชท้องถิ่นของประเทศไทย
  2. โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว
กิจกรรม : ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าวคุณภาพและปลอดภัย
  3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : ศึกษาศักยภาพพื้นที่ปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าว
ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Study of the potential of watermelon growing area in Ban Thung Ao
  4. คณะผู้ดำเนินงาน
หัวหน้าการทดลอง : นางจินตนาพร โคตรสมบัติ
สังกัด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7
ผู้ร่วมงาน : นางสาวสุธีรา ถาวรรัตน์
นายไพบูรณ์ เปรียบยิ่ง
นางสาวสุชาดา โภชาตม
นายสมชาย ขวัญแก้ว
นายนิกร โคตรสมบัติ
นางจิตติลักษณ์ เหมะ
สังกัด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7

5. บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพพื้นที่ปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าว เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นที่ทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลและแผนที่การผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว โดยการดำเนินงานเก็บข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกแตงโมและศึกษาข้อมูลทางกายภาพ และลักษณะทั่วไปพื้นที่ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า สภาพพื้นที่บ้านทุ่งอ่าวสภาพพื้นที่ราบเรียบและราบลุ่ม จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 14 เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองและดินชั้นล่างถัดไป

ระหว่างความลึก 50-100 ซม. จะพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบซัลไฟด์อยู่สูง ปฏิกริยาดินเป็นดินกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) มีน้ำขังและเป็นเวลานานในรอบปี คุณสมบัติทางเคมีของดิน โดยจากผลการวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมี พบว่า เนื้อดินเป็นดินเหนียวมีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เฉลี่ย 4.32 ค่าอินทรีย์วัตถุ (OM) เฉลี่ย 0.3 ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เฉลี่ย 25.52 mg/Kg และค่าโพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้ เฉลี่ย 209.91 mg/Kg

Abstract

A Study of Potential of Ban Tung Ao Watermelon Planting Area To study the physical, biological data in order to create a database and production map of Ban Tung Ao watermelon. By operating the data collection of watermelon growers and studying physical data And general characteristics of Srivichai Subdistrict, Phunphin District, Surat Thani Province. Ban Tung Ao area is a land area rich in soil and saltwater caused by sedimentation and sedimentation soil. Or a greyish brown color, very acidic (pH 4.5-5.5) The bottom soil has a loamy clay texture or sandy loamy soil with gray, yellow or brown dotted dots and the next ground layer between 50-100 cm depth will find sea sediment layers. Which has a high sulfide. From the analysis of the chemical properties, it is found that the soil is clay, with an average pH of 4.32, an average organic matter (OM) 0.3, an average useful phosphorus 25.52 mg / Kg. and a potassium that can Exchangeable average 209.91 mg / Kg.

6. คำนำ : แตงโม (Watermelon) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Citrullus lanatus* Linn. จัดอยู่ในวงศ์แตง (Cucurbitaceae) มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา โดยชาวอียิปต์เป็นชาติแรกที่ปลูกแตงโม บริเวณทะเลทรายคาลาฮารี แตงโมเป็นพืชล้มลุกมีอายุประมาณ 65-100 วัน ลักษณะลำต้นแตงโมเป็นไม้เถาเลื้อย มีความยาวประมาณ 2-6 เมตร เป็นพืช monoecious คือ มีดอกตัวผู้ และดอกตัวเมียอยู่ในต้นเดียวกัน แต่เป็นดอกแบบไม่สมบูรณ์เพศ (imperfect flower) ลักษณะผลมี 2 แบบ คือ ทรงกลมและทรงรีเปลือกแข็ง มีทั้งสีเขียวและสีเหลือง บางพันธุ์มีลวดลายบนเปลือก ผลมีน้ำเป็นองค์ประกอบมากกว่า 90% เนื้อผลมี 2 สี คือ สีแดงและสีเหลือง มีเมล็ดสีดำแทรกอยู่ในเนื้อ

แตงโมบ้านทุ่งอ่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่งปลูกแตงโม คุณภาพดี เนื้อแน่น รสชาติหวานกรอบ เป็นอัตลักษณ์เฉพาะ ในพื้นที่บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มปากแม่น้ำ ลักษณะดินอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 14 เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินมาจาก

ตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำ มีน้ำแช่ขังนานในรอบปี มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนละเอียด ดินบนมีสีดำหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างระหว่างความลึก 50-100 เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก (กรมพัฒนาที่ดิน, 2548) จากลักษณะเฉพาะของดินดังกล่าว ร่วมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศบริเวณบ้านทุ่งอ่าว ส่งผลให้แตงโมที่ปลูกในบริเวณนี้มีคุณภาพลักษณะและรสชาติที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่ ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภค ทำให้แตงโมบ้านทุ่งอ่าวราคาสูงกว่าแตงโมทั่วไปในท้องตลาด โดยมีพื้นที่ประมาณ 500 ไร่ จำนวนเกษตรกร 40 ราย เฉลี่ยรายละ 10-20 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่ปลูกแตงโมพันธุ์กินรี ลักษณะลายดำ แถบดำ ผลโต เนื้อละเอียดสีแดง กรอบ เปลือกอ่อน ผลกลมมีน้ำหนัก 4-6 กิโลกรัม โดยจะมีพ่อค้าแม่ค้าเข้ามารับซื้อถึงที่ กิโลกรัมละ 12-14 บาท และไปขายต่อในท้องตลาด กิโลกรัมละ 20-30 บาท รายได้ต่อรายในการเก็บเกี่ยวต่อครั้งได้ประมาณ 2-3 แสนบาท ซึ่งในแต่ละปีสร้างรายได้เข้าพื้นที่กว่า 30 ล้านบาท ถือเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่เป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร

เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาการจัดการสวนที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดในการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้แตงโมบ้านทุ่งอ่าวราคาลดลงลดลง นอกจากนี้ยังมีพ่อค้าคนกลางแอบอ้างนำแตงโมจากแหล่งผลิตอื่นมาขายโดยอ้างว่าเป็นแตงโมบ้านทุ่งอ่าว ทำให้ผู้บริโภคไม่มั่นใจในคุณภาพของแตงโมบ้านทุ่งอ่าว เนื่องจากการปลูกแตงโมในพื้นที่บ้านทุ่งอ่าวขายได้ราคาดี จึงมีการปลูกซ้ำในพื้นที่เดิมหลายครั้งอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการสะสมของเชื้อสาเหตุโรคและแมลงศัตรูแตงโม ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงในปริมาณที่สูงขึ้น อาจมีแนวโน้มทำให้ผลผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าวคุณภาพผลผลิตจึงไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นจึงควรดำเนินการศึกษาเทคโนโลยีด้านการผลิตแตงโมคุณภาพเฉพาะพื้นที่และปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง โดยการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องเหมาะสม และการจัดการสวนแบบผสมผสาน ในควบคุมโรคและแมลง เพื่อลดการใช้สารเคมี ซึ่งเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าวอย่างมีคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง นอกจากนี้ ดำเนินการศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่และการตลาดแตงโมบ้านทุ่งอ่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการขอรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับแตงโมบ้านทุ่งอ่าว ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าวอย่างยั่งยืนต่อไป

บ้านทุ่งอ่าว ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2484 มีประชาชนจากภาคกลางได้เดินทางอพยพมาตั้งหลักที่ท่ากิน ประมาณ 5-6 ครัวเรือน ต่อมาได้ชักชวนญาติพี่น้องเพื่อนๆ มาอยู่เพิ่มอีก ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าเสม็ด ใกล้ปากอ่าวทะเล และประชาชนได้ตัดโค่นไม้เพื่อทำนา เผาถ่าน ขยายพื้นที่มากขึ้น เลยเรียก “บ้านทุ่งอ่าว” จนถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5.47

ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,420 ไร่ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน และในช่วงฤดูแล้งน้ำเค็มจะขึ้นถึง (แผนชุมชนบ้านทุ่งอ่าว 2557)

การผลิตแอมโมเนียในประเทศไทย มีการผลิตแอมโมเนียกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค มีพื้นที่ปลูกแอมโมเนียในปี พ.ศ. 2559 ประมาณ 85,875 ไร่ โดยปลูกมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 25,878 ไร่ สำหรับภาคใต้มีพื้นที่ปลูก 21,620 ไร่ จังหวัดที่ปลูกมากที่สุด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5,979 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดสงขลา จำนวน 4,970 ไร่ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3,826 ไร่ ตามลำดับ และมีผลผลิตเฉลี่ยทั้งประเทศ 3,242 กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2559) แอมโมเนียเป็นพืชปลูกง่าย สามารถปลูกได้ดีในดินร่วนปนทรายที่มีการระบายน้ำดี มีค่า pH ประมาณ 5.0 - 7.5 สามารถผลิตได้ทุกฤดูกาล แต่สามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดีในช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อนที่มีการให้น้ำอย่างเพียงพอ ศักรินทร์ และคณะ (2557) รายงานว่า แอมโมเนียที่ปลูกในช่วงฤดูแล้ง ในดินทรายร่วนที่มีน้ำใต้ดินตื้น ได้รับความชื้นเพียงพอ ให้ผลผลิตแอมโมเนียไม่ต่างจากแอมโมเนียที่มีการให้น้ำตลอดฤดูปลูก Graham (2005) รายงานว่าการปลูกแอมโมเนียในประเทศออสเตรเลีย สามารถปลูกแอมโมเนียได้โดยไม่ต้องมีการให้น้ำชลประทานในฤดูแล้ง ในพื้นที่ที่มีหน้าดินลึก (Deep soil) และความชื้นในดินที่เพียงพอ ซึ่งการปลูกแอมโมเนียให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับการรักษาความชื้นในดินให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของแอมโมเนียตลอดฤดูปลูก

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่งปลูกแอมโมเนียคุณภาพดี รสชาติหวานกรอบเป็นเอกลักษณ์ของแอมโมเนียบ้านทุ่งอ่าว ตำบลในพื้นที่ศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มปากแม่น้ำ มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน และช่วงหน้าแล้งจะมีน้ำเค็มขึ้นถึง ลักษณะดินจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 14 เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเล หรือบริเวณพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังนานในรอบปี เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนละเอียด ดินบนมีสีดำหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินล่างระหว่างความลึก 50-100 ซม. มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก (กรมพัฒนาที่ดิน, 2548) ลักษณะดินดังกล่าวส่งผลให้แอมโมเนียที่ปลูกมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่

7. วิธีดำเนินการ :

- - อุปกรณ์

สิ่งที่ใช้ในการทดลอง

- พื้นที่ปลูกแอมโมเนียของเกษตรกร
- เครื่องบันทึกพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS)
- เครื่องวัดสภาพภูมิอากาศอัตโนมัติ
- อุปกรณ์การเก็บตัวอย่างดิน
- กล้องบันทึกภาพ

- แบบบันทึกข้อมูล

- วิธีการ

แบบแผนและวิธีการทดลอง ไม่มี

วิธีปฏิบัติการทดลอง

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมในพื้นที่บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัยอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากเอกสารข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และกรมส่งเสริมการเกษตร

2. จัดประชุมสัมมนาเกษตรกรในพื้นที่เพื่อจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตการตลาดในพื้นที่

3. เก็บตัวอย่างดินเพื่อส่งวิเคราะห์คุณสมบัติทางการภาพและเคมี

4. ตรวจวัดสภาพภูมิอากาศในพื้นที่

5. เก็บข้อมูลด้านกายภาพชีวภาพและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในรอบปี

6. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่และจัดทำฐานข้อมูล

7. จัดทำแผนที่การผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว

8. สรุปและรายงานผล

- การบันทึกข้อมูล

1. พิกัดที่ตั้งแปลง

2. ข้อมูลด้านชีวภาพ ได้แก่ พืชพรรณ สภาพแวดล้อม

3. ข้อมูลด้านกายภาพ ประกอบด้วย

น้ำ ได้แก่ ทิศทางการไหลของน้ำ การขึ้นลงของน้ำทะเล เป็นต้น

ดิน ได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง การนำไฟฟ้า อินทรีย์วัตถุ เป็นต้น

ภูมิอากาศ ได้แก่ อุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน ความชื้นสัมพัทธ์ ความเร็วลม ทิศทางลม เป็นต้น

- เวลาและสถานที่ แปลงผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าวของเกษตรกร และห้องปฏิบัติการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7

(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2564)

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

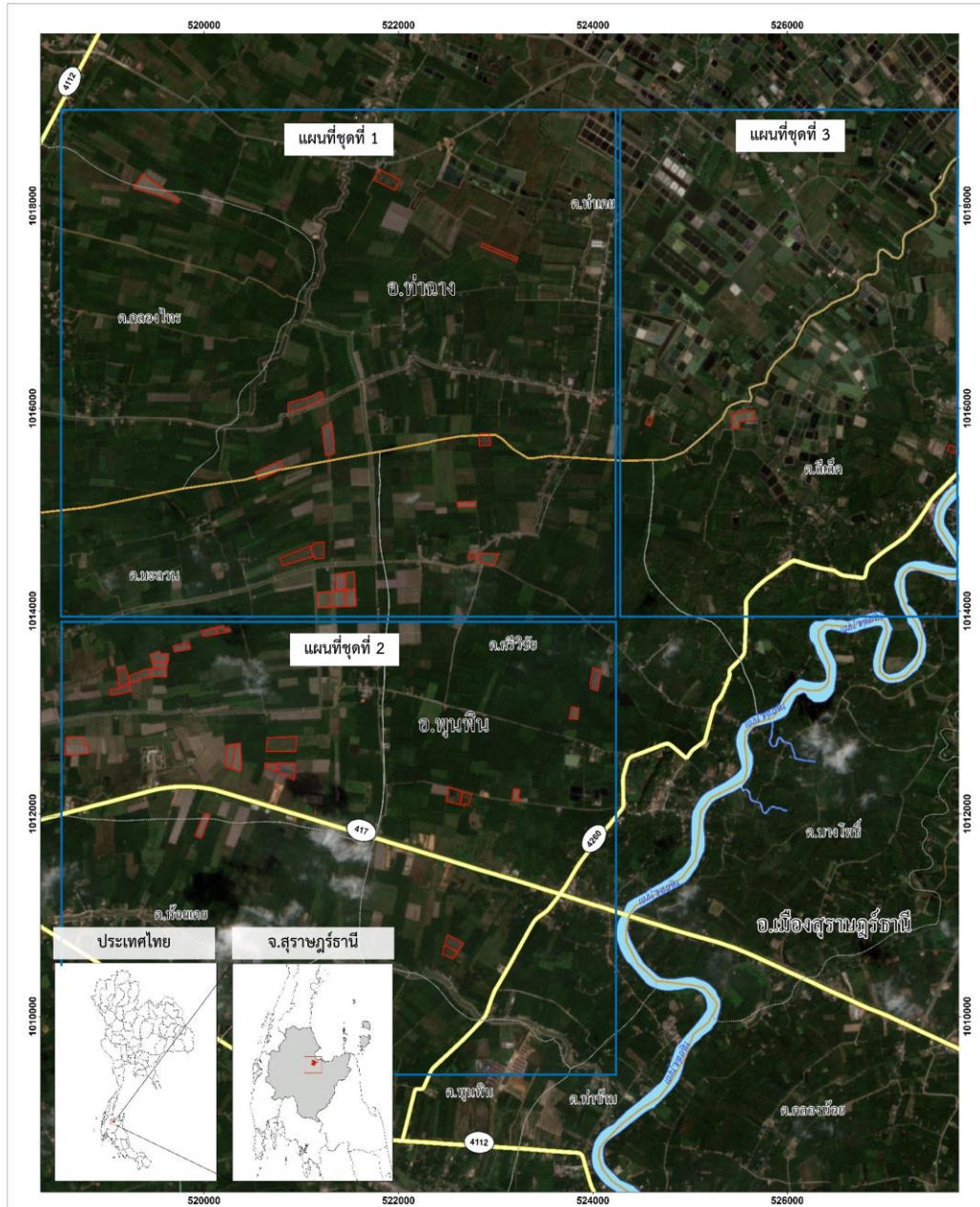
การดำเนินงานศึกษาศักยภาพพื้นที่ปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าว ได้วางแผนการดำเนินงานโดยศึกษารวบรวมข้อมูลและสำรวจสภาพแวดล้อมในพื้นที่บ้านทุ่งอ่าว จากนั้นได้ติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการวิจัยและสัมมนาเกษตรกรในพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรผู้ปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าวเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าวของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานของเกษตรกรด้านการจัดการ

สวน และการจัดการศัตรูพืช และได้ดำเนินการจับพิกัดแปลงซึ่งได้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลศรีวิชัย ตำบลหัวเตย และตำบลมะลวน ของอำเภอพุนพินและเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมี โดยจากผลการวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมี พบว่า เนื้อดินเป็นดินเหนียวมีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เฉลี่ย 4.32 ค่าอินทรีย์วัตถุ (OM) เฉลี่ย 0.3 ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เฉลี่ย 25.52 mg/Kg และค่า โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้ เฉลี่ย 209.91 mg/Kg เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินมีความอุดม สมบูรณ์ต่ำ เป็นกรด และมีธาตุอาหารหลักอยู่ในเกณฑ์สูง สภาพภูมิอากาศมีปริมาณน้ำฝนรวม 1427.70 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิเฉลี่ย 27.42 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 83.43%

จากการสำรวจชุดดินและรวบรวมข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่กลุ่มชุดดินที่ 14 ส่วนใหญ่พบในสภาพพื้นที่ราบเรียบและราบ พื้นที่บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 14 เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดีเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองและดินชั้นล่างถัดไประหว่างความลึก 50-100 ซม. จะพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบซัลไฟด์อยู่สูง ปฏิกิริยาดินเป็นดินกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) มีน้ำขังและเป็นเวลาานานในรอบปี ลักษณะเนื้อดินค่อนข้างเหนียว มีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงจัดมาก ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ศักยภาพในการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม ได้แก่การทำนา และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในสภาพปัจจุบันไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น ดินเปรี้ยวจัด สภาพการระบายน้ำเลวถึงเลวมาก มีน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลาานานในรอบปี และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ หรือขาดธาตุอาหารที่จำเป็นบางอย่าง การใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่พืชผัก และไม้ผล ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขโดยเฉพาะการป้องกันน้ำท่วมขังและการระบายน้ำของดิน ตลอดจนการแก้ไขความเป็นกรดจัดของดิน การใช้ประโยชน์กลุ่มชุดดินนี้ที่เหมาะสมน่าจะเป็นการเกษตรแบบผสมผสาน ระหว่างการทำนาข้าว เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการปลูกไม้ยืนต้นที่ทนต่อสภาพความเป็นกรดจัดของดินและสภาพที่มีน้ำขังและเป็นเวลาานานในรอบปี (กรมพัฒนาที่ดิน) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูล ที่ว่าบ้านทุ่งอ่าว ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2484 มีประชาชนจากภาคกลางได้เดินทางอพยพมาตั้งหลักหาที่ทำกิน ประมาณ 5-6 คราวเรือน ต่อมาได้ชักชวนญาติพี่น้องเพื่อนๆ มาอยู่เพิ่มอีก ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าเสม็ด ใกล้เคียงป่าอ่าวทะเล และประชาชนได้ตัดโค่นไม้เพื่อทำนา เผาถ่าน ขยายพื้นที่มากขึ้น เลยเรียก “บ้านทุ่งอ่าว” จนถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5.47 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,420 ไร่ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน และในช่วงฤดูแล้งน้ำเค็มจะขึ้นถึง โดยมีแม่น้ำพุนพินไหลผ่านเพื่อออกสู่ทะเลต่อไป (แผนชุมชนบ้านทุ่งอ่าว ปี 2557) จากลักษณะเฉพาะของดินดังกล่าว ร่วมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศบริเวณบ้านทุ่งอ่าว ส่งผลให้แตงโมที่ปลูกในบริเวณนี้มีคุณภาพลักษณะและรสชาติที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่ ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภค ทำให้แตงโมบ้านทุ่งอ่าวราคาสูงกว่าแตงโมทั่วไปในท้องตลาด สร้างรายได้ให้เกษตรกรบ้านทุ่งอ่าวเป็นอย่างดี

จากการรวบรวมข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกแตงโม ข้อมูลคุณสมบัติทางเคมีของดิน สภาพพื้นที่ และนำมาวิเคราะห์พื้นที่ที่สามารถนำมาจัดทำแผนที่ขอบเขตการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว ดังนี้

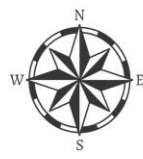
ขอบเขตแปลงปลูกแตงโมทุ่งอ่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2562

- คำอธิบายสัญลักษณ์**
- ขอบเขตแปลงปลูกแตงโม
  - ขอบเขตอำเภอ
  - ขอบเขตตำบล
  - ขอบเขตชุดแผนที่
  - ถนน
  - แม่น้ำ

ข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียม
 ดาวเทียม : Sentinel-2A
 วันที่ : 23 ธันวาคม 2562

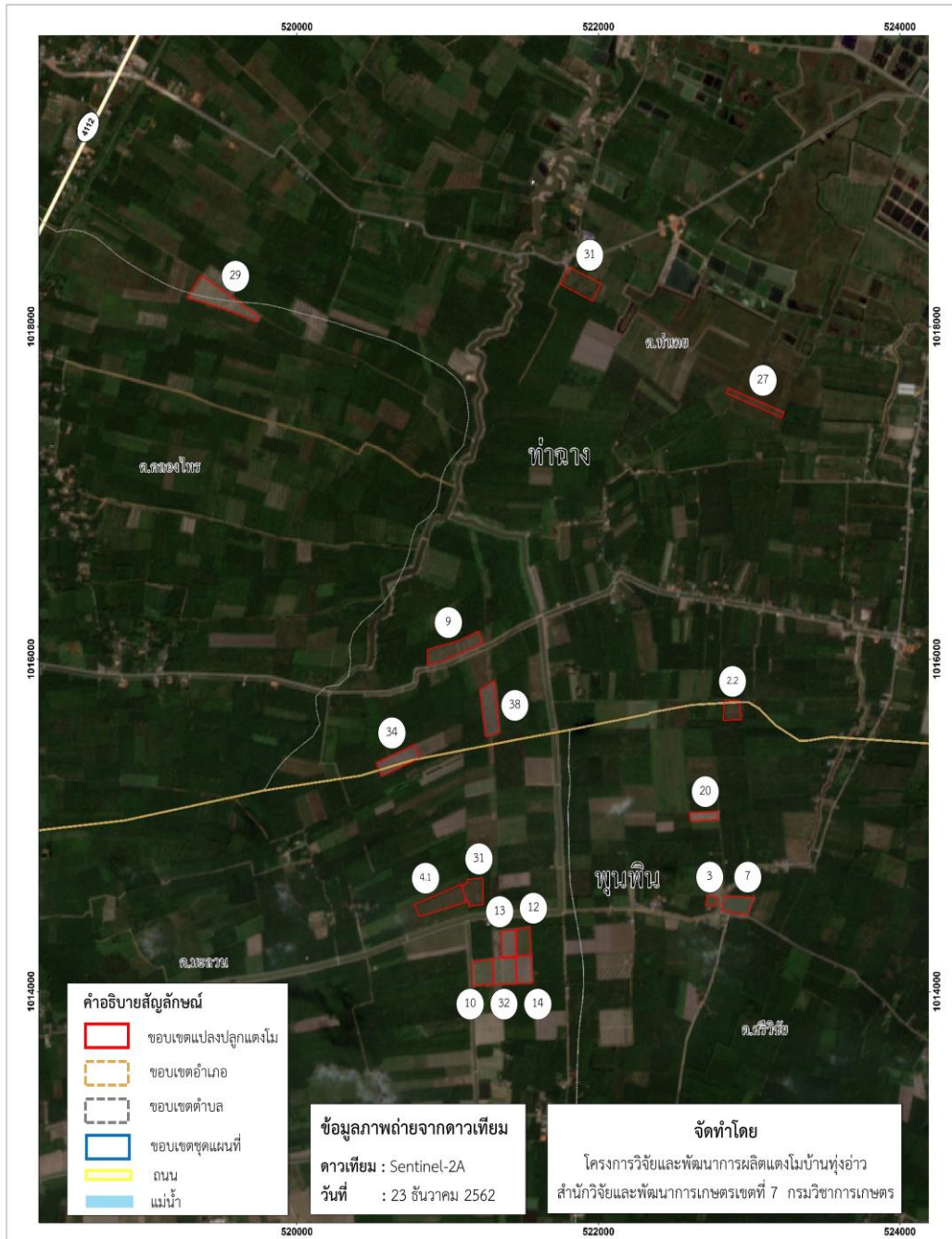
จัดทำโดย
 โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว
 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 กรมวิชาการเกษตร

มาตราส่วน 1 : 12,000
 0 375 750 1,500 2,250 3,000 เมตร

ระบบพิกัด : UTM
 พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47N

แผนที่ชุดที่ 1 ขอบเขตแปลงปลูกแตงโมทุ่งอ่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2562

รายชื่อเกษตรกร แผนที่ชุดที่ 1

แปลงที่ 2.2 นายสุริยงค์ โมอ่อน
 แปลงที่ 3 นางสาวปริศนา แฉ่มอินดี
 แปลงที่ 4.1 นายสมทร พัดใส
 แปลงที่ 7 นางสาวฉัตรภรณ์ สุขหา
 แปลงที่ 9 นายจำรูญ ทุ่งมาลา
 แปลงที่ 10 นางปราณี โมอ่อน
 แปลงที่ 12 นายอรุณกร วันเลิศ
 แปลงที่ 13 นางคำภี วันเลิศ

แปลงที่ 14 นางบุญชู พรหมเคราะห์
 แปลงที่ 20 นางนัยน้อย จำนงค์พันธ์
 แปลงที่ 27 นายสายชล แฉ่มอินดี
 แปลงที่ 29 นางสุโร โมอ่อน
 แปลงที่ 31 นางสาวจรรยาณี กลิ่นสือคิด
 แปลงที่ 32 นางสาวจิรา สระทองมย
 แปลงที่ 34 นายสมเกียรติ พัฒน์ปาน
 แปลงที่ 35 นายบุปผา พัดใส
 แปลงที่ 38 นายชัยณรงค์ ไชยนาคเนน

มาตราส่วน 1 : 7,500

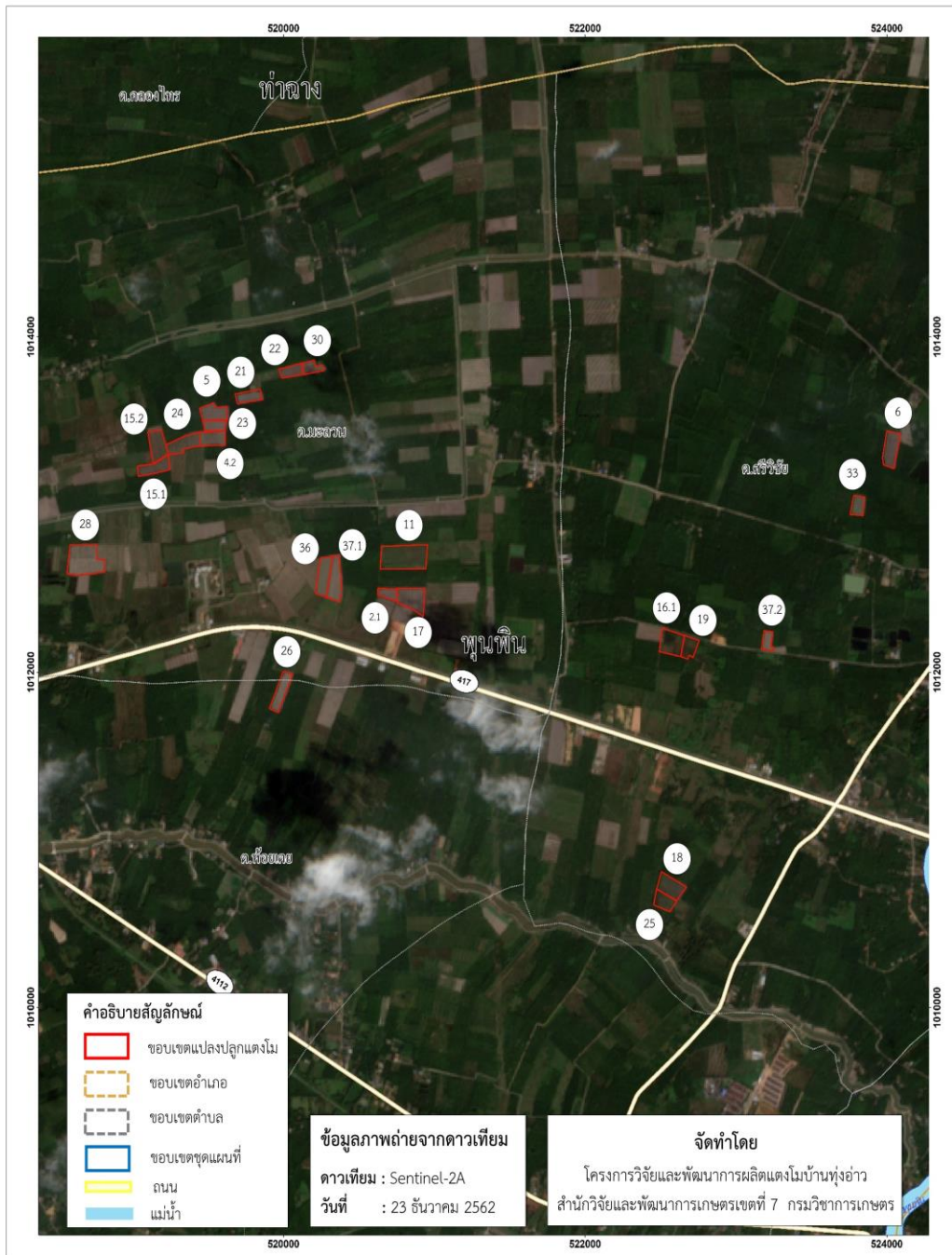
0 250 500 1,000 1,500 2,000 เมตร

ระบบพิกัด : UTM

พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47N

แผนที่ชุดที่ 2 ขอบเขตแปลงปลูกแตงโมทุ่งอ่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2562

รายชื่อเกษตรกร แผนที่ชุดที่ 2

- แปลงที่ 2.1 สุรัชต์ โมอ่อน
- แปลงที่ 4.2 นายสมพร พัดไล
- แปลงที่ 5 นายสงฆ์ แยมยินดี
- แปลงที่ 6 นายสิทธิชัย อินทิต
- แปลงที่ 11 นางละออง สระทองแย
- แปลงที่ 15.1 นายประกาศิต ศรีชัย
- แปลงที่ 15.2 นายประกาศิต ศรีชัย
- แปลงที่ 16.1 นายสมาน บ้านเกาะใต้
- แปลงที่ 17 นางสมจิตร โมอ่อน
- แปลงที่ 18 นายชัย แยมยินดี
- แปลงที่ 19 นายกำพล จันทะพันธ์

- แปลงที่ 21 นางหิวง แยมยินดี
- แปลงที่ 22 นายเนติญ แยมยินดี
- แปลงที่ 23 นายวิเชียร โพชชา
- แปลงที่ 24 นางอรุา แยมยินดี
- แปลงที่ 25 นายเอกชัย วุฒิพิริยะกุล
- แปลงที่ 26 นางพรพิมล แยมยินดี
- แปลงที่ 28 นายเสถียร เกตุเพชร
- แปลงที่ 30 นายสมบัติ ศรีทอง
- แปลงที่ 33 นายอภิเดช อุนเอียด
- แปลงที่ 36 นางอัมพร พัดไล
- แปลงที่ 37.1 นายอภิรักษ์ พัดไล
- แปลงที่ 37.2 นายอภิรักษ์ พัดไล

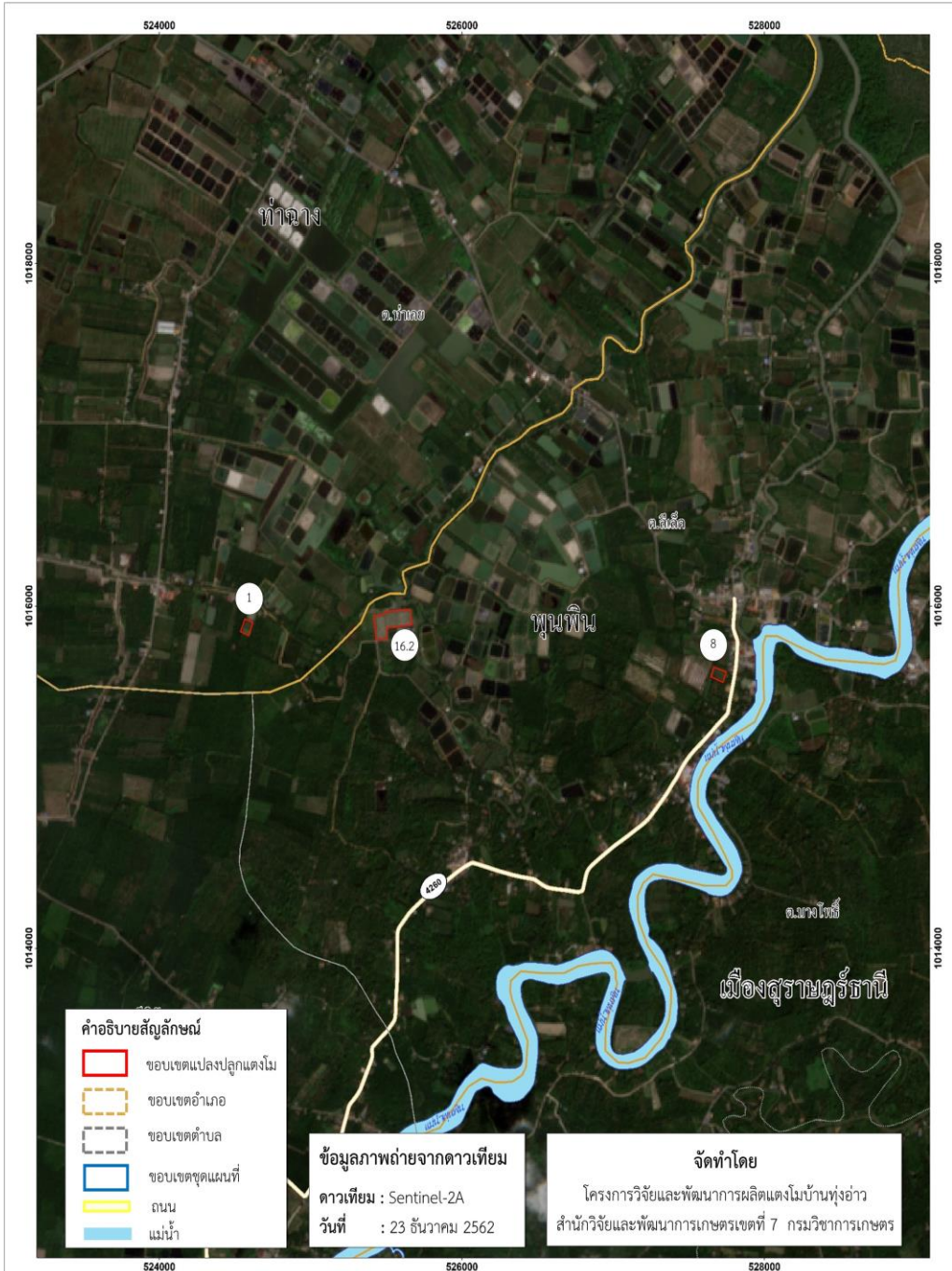

มาตราส่วน 1 : 7,500

ระบบพิกัด : UTM
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47N

แผนที่ชุดที่ 3 ขอบเขตแปลงปลูกแตงโมทุ่งอ่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2562

รายชื่อเกษตรกร แผนที่ชุดที่ 3

แปลงที่ 1 นายณรงค์ มะขามป้อม
 แปลงที่ 8 นายสำรอง ปานสมุทร
 แปลงที่ 16.2 นายสมาน บ้านเกาะใต้

มาตราส่วน 1 : 7,500

0 250 500 1,000 1,500 2,000 เมตร

ระบบพิกัด : UTM
 พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47N

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ :

1. คุณสมบัติทางเคมีของดิน พบว่า เนื้อดินเป็นดินเหนียวถึงดินร่วนปนเหนียว มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เฉลี่ย 4.32 ค่าอินทรีย์วัตถุ (OM) เฉลี่ย 0.3 ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เฉลี่ย 25.52 mg/Kg และค่า โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้ เฉลี่ย 209.91 mg/Kg เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นกรด และมีธาตุอาหารหลักอยู่ในเกณฑ์สูง
2. พื้นที่บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 14 เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลือง และดินชั้นล่างถัดไประหว่างความลึก 50-100 ซม. จะพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบซิลิเฟตอยู่สูง ปฏิกริยาดินเป็นดินกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) มีน้ำขังและเป็นเวลานานในรอบปี
3. การปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าวส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน ทำให้เมื่อปาล์มน้ำมันได้รับผลผลิตจะไม่สามารถปลูกแตงโมได้อีก รวมทั้งยังคงต้องพึ่งพิงธรรมชาติและปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ทำให้ผลผลิตเกิดความเสียหายเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรไม่สามารถรับมือกับปัญหาเหล่านั้นได้ ผลผลิตเกิดความเสียหาย เกิดโรค และศัตรูพืชระบาด จำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการผลิตต่อไป

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ :

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร โดยการนำผลงานทางวิชาการและงานวิจัยไปเผยแพร่ในการประชุม สัมมนา จัดทำเอกสาร วารสารทางวิชาการ
2. เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ชุมชน และผู้สนใจ สามารถข้อมูลพื้นที่ทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลและแผนที่การผลิตแตงโมบ้านทุ่งอ่าว เพื่อใช้ในการขอรับรองแตงโมบ้านทุ่งอ่าวเป็นพืชบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
3. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรต่างๆ สามารถพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อให้เป็นจุดเด่น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ท้องถิ่น

11. คำขอบคุณ (ถ้ามี) : คณะที่มิวิจัยขอขอบพระคุณคณะที่ปรึกษาโครงการวิจัยที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทดลองครั้งนี้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรที่ให้ข้อมูลและความร่วมมือในการดำเนินงานให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

12. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2554. แผลงศัตรูผัก หนืด และไม้ดอก. กลุ่มบริหารศัตรูพืชและ

กีฏและสัตววิทยา สำนักอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2548. มหัทศจรยร์พันธุ์ดิน. สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2559. รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืช (รต.01) แบบรายปี กลุ่มพืชผัก :

แตงโมเนื้อ ระดับประเทศ. ใน ระบบจัดเก็บและรายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืชระดับตำบล.

มกษ. 20-2555. มาตรฐานสินค้าเกษตร : แตงโม. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

มกษ. 9002-2556. มาตรฐานสินค้าเกษตร : สารพิษตกค้าง/ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด. สำนักงาน

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ศักรินทร์ ทวีเหลือ, กฤษณา โชติพันธ์ และ บุษบา บัวคำ. 2557. อิทธิพลของการให้น้ำต่อการเจริญเติบโต

และผลผลิตของแตงโมที่ปลูกในฤดูแล้งในพื้นที่ที่มีน้ำใต้ดินตื้น. วารสารแก่นเกษตร 42 ฉบับ

พิเศษ 2.

เฉลิมเกียรติ โดภคาวัฒนา.และเกตุอร ราชบุตร.การปลูกแตงโม.เอกสารเผยแพร่ของกรมส่งเสริม

การเกษตร.หน้า 1-10

Graham, M. 2005. Watermelons: growing and harvesting. Farmnote No. 75/94,

Department of Agriculture, Government of Western Australia. Available:

<http://goo.gl/ie9T0x>. Accessed: Apr. 3, 2014.

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์. กรมทรัพย์สินทางปัญญา. สืบค้นจาก : <http://ipthailand.go.th/th/gi-001.html>

[18 พฤษภาคม 2560]

13. ภาคผนวก :

ตารางที่ 1 พิกัดแปลงของเกษตรกรผู้ปลูกแตงโมบ้านทุ่งอ่าว

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	พิกัดแปลง	
		ละติจูด	ลองจิจูด
1	นายณรงค์ มะขามป้อม	9.190191	99.224061
2	นายสุริยงค์ โมอ่อน	9.159496	99.187747
4	นายสมพร พัดไสว แปลง 1	9.178085	99.191600
5	นายสมพร พัดไสว แปลง 2	9.167978	99.177210

6	นายสิทธิชัย อินทชิต	9.166891	99.218409
7	น.ส.ฉัตรภรณ์ สุขทา	9.177621	99.207902
8	นายสำรอง ปานสมุทร	9.187563	99.252273
9	นายจำรูญ พุ่มมาลา	9.191507	99.191873
10	นางปราณี โมอ่อน	9.173561	99.193547
11	นางละออง สระทองแย	9.161478	99.188470
12	นายอรรถกร วันเลิศ	9.176586	99.196201
13	นางคำภี วันเลิศ	9.175570	99.195408
14	นางบุญชู พรหมเคราะห์	9.174194	99.195600
15	นายประกาศิต ศรียากัย แปลง 1	9.166725	99.175064
16	นายประกาศิต ศรียากัย แปลง 2	9.167585	99.174843
17	นายสมาน บ้านเกาะใต้ แปลง 1	9.156125	99.204794
18	นายสมาน บ้านเกาะใต้ แปลง 2	9.189483	99.231717
19	นางสมจิตร โมอ่อน	9.159628	99.189036
20	นายชัย แยมยินดี	9.142836	99.205917
21	นายกำพล จำนงค์พันธุ์	9.156917	99.206998
22	นางน้าอ้อย จำนงค์พันธุ์	9.182764	99.207516
23	นางทิวา แยมยินดี	9.170286	99.180748
24	นายเผชิญ แยมยินดี	9.171047	99.183193
25	นายวิเชียร โพชชา	9.168126	99.177473
26	นางอุรา แยมยินดี	9.167385	99.175370
27	นายเอกชัย วุฒิพิริยะกุล	9.142319	99.204967
28	นางพรพิมล แยมยินดี	9.154908	99.182478
29	นายสายชล แยมยินดี	9.204335	99.211500
30	นายเสถียร เกตุเพชร	9.161124	99.170297
31	นางอุไร โมอ่อน	9.211051	99.177761
32	นายสมบัติ ศรีทอง	9.171441	99.184345
33	น.ส.จารุณีย์ กลิ่นถือศีล	9.212456	99.198262
34	น.ส.จิรา สระทองแย	9.174509	99.194460
35	นายอภิเดช ฉุนเฉียว	9.163692	99.216480

36	นายสมเกียรติ พัฒน์ปาน	9.185877	99.188082
37	นางบุปผา พัดไสว	9.178132	99.192907
38	นางอัมพร พัดไสว	9.160933	99.184530
39	นายอภิรักษ์ พัดไสว 1	9.161260	99.185099
40	นายอภิรักษ์ พัดไสว 2	9.156540	99.211042
41	นายชัยณรงค์ ไชยนาเคน	9.189827	99.193676

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการปฏิบัติของวิธีเกษตรกรและวิธีของกรมวิชาการเกษตร

ขั้นตอนการปฏิบัติ	วิธีเกษตรกร	วิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
การจัดการสวน		
- การเตรียมพื้นที่ปลูก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไถตะ และไถพรวน หรือขุด ย่อยให้มีหน้าดินร่วนโปร่งและ ลึกช่วยป้องกันการขาดน้ำ 2. ขุดหลุมให้ลึกประมาณ 10 ซม. ใส่ปุ๋ยคอกคลุกเคล้ากับดิน บนใส่รองกันหลุม 4-5 ลิตร ทั้ง ไร่ 1 วัน แล้ว จึงปลูก 	<ol style="list-style-type: none"> 1.รักษาความสะอาดภายในแปลง นำ เศษซากเถาแตงโมที่เป็นโรคออกจาก พื้นที่โดยการเผาทำลาย 2.ไถตะตากดินไว้ก่อน 1 ครั้ง ไถพรวน 1 ครั้ง ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ย ฟอสเฟต ปุ๋ยหมัก ร่วมกับโดไมด์ 3.ยกแปลงปลูกคลุมด้วยพลาสติกสีดำ เจาะหลุมปลูก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 ซม. 4.ระยะปลูกความกว้าง 6-6.5 เมตร ทำ แถวคูระยะ ปลูกระหว่างหลุม 60 เซนติเมตร ระหว่างแถวห่าง 6 เมตร ปรับปรุงดินโดยใส่ปุ๋ยคอก 500 กก.ต่อ ไร่ หว่านปูนขาวให้ทั่วเพื่อปรับสภาพดิน จากนั้นไถ ยกร่องโดยรถไถเดินตาม ยก แปลงเสร็จใช้พลาสติกสีดำคลุมแปลงไว้

		เพื่อรดต้นกล้าที่อยู่ระหว่างการเพาะ
- การเพาะกล้า	-	1.ใช้ส่วนผสมของเชื้อไตรโคเดอร์มาสด ผสมกับดินปลูกอัตรา 1: 4 โดยปริมาณ (20%) นำดินปลูกที่ผสมด้วยส่วนผสมของเชื้อสดแล้วใส่กระบะเพาะเมล็ด 2.นำเมล็ดแช่น้ำอุ่น (40-50 องศาเซลเซียส) นาน 4-6 ชั่วโมงขัดเมือก ออก บ่มไว้ 2 คืน แล้วนำไปเพาะในถาดเพาะที่เตรียมไว้
- การปลูก	1. ปลูกโดยการหยอดเมล็ด หลุมละ 5 เมล็ด แต่ละหลุมใน แถวห่างกัน 90 ซม. ส่วนแถว ของแต่งให้ห่างจากกันเท่ากับ ความยาวของราก ประมาณ 2 - 3 เมตร	1.อายุต้นกล้า 10-12 วัน ทำการย้าย ปลูกต้นกล้าที่สมบูรณ์ปลูก 1 ต้นต่อหลุม เพาะกล้าในเรือนเพาะชำ โดยใช้ถาด หลุม เป็นเวลา 12 วัน หลังจากเพาะ กล้าคัดต้นกล้าสมบูรณ์ปลูก 1 ต้นต่อ หลุม
- การใส่ปุ๋ย	1.ใส่ปุ๋ยคอก อัตรา 2-4 ต้นต่อ ไร่ 2.ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 10-10-20 หรือ 13-13-21 อัตรา 100-150 กิโลกรัมต่อไร่ 2.ฉีดพ่นแคลเซียมโบรอน ใช้ฉีด ทุกกระยะการเจริญเติบโต ตั้งแต่ เริ่มปลูกจนถึงเริ่มเก็บผล	1. ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 2.4 ต้น ต่อไร่ 2. ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 21-0-0 อัตรา 32 กก.ต่อไร่ สูตร 0-20-0 อัตรา 24 กก.ต่อไร่ สูตร 0-0-60 อัตรา 28 กก.ต่อไร่
- การตัดแต่งยอดและจัดเถา	-	1.หลังจากย้ายปลูก 7-10 ตัดยอด เพื่อ เลี้ยงแขนงไว้ 3 แขนงต่อต้น หลังปลูก 35-40 วัน ให้จัดเถาให้เลื้อยไปแนวทาง

		เดียวกันและตัดให้เหลือไว้ต้นละ 4 ต้น ซึ่งเป็นเถาที่สมบูรณ์ที่สุด
- การผลิตผลทิ้ง	-	1.ผลิตผลลูกแรกทิ้งไม่ควรปล่อยให้โตกว่าลูกปึงปอง และเริ่มไว้ลูกข้อที่ 13-15 ไว้ 2-3 ลูก ต่อต้น
- การเก็บเกี่ยว	<p>1.วัดความแก่อ่อนของผลแตงโม ได้จากการตีฟังเสียง หรือตบผลเบาๆ ฟังเสียงดูถ้ามีเสียงผสมกันระหว่างเสียงกังวานและเสียงทึบ แตงจะแก่พอดี(แก่ 75%) มีเนื้อเป็นทรายถ้าดีแล้วเป็นเสียง</p> <p>กังวานใส แสดงว่าแตงยังอ่อนอยู่ ถ้าดีแล้วเสียงทึบเหมือนมีลมอยู่ข้างใน แตงจะแก่จัดเกินไปที่ขาว</p> <p>บ้านเรียกว่า “ไส้ลัม” และเก็บผลตอนบ่าย</p>	<p>1.คาดคะเนการแก่ของผลแตงโมด้วยการนับอายุ ซึ่งขึ้นอยู่กับพันธุ์ของแตงโมและอุณหภูมิของอากาศ</p> <p>1.1 แตงโมพันธุ์เบา(ซูการ์เบบี้ ผลกลมสีเขียวคล้ำ)จะแก่เก็บได้ภายหลังดอกบานประมาณ35-42 วัน</p> <p>1.2 แตงโมพันธุ์หนัก (ชาร์ลตันเกรย์ผลยาวสีเขียวอ่อนมีลาย) จะแก่เก็บได้ภายหลังดอกบานประมาณ 42-45 วัน</p> <p>2. คาดคะเนการแก่ของผล ด้วยการดูลักษณะที่พบได้ทั่วไปเมื่อแตงโมแก่</p> <p>2.1 มือเกาะที่อยู่ใกล้กับขั้วของผลมากที่สุด เปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้งเป็นบางส่วนจากปลายมาหาโคน</p> <p>2.2 วัดความแก่อ่อนของผลแตงโมได้จากการตีฟังเสียง หรือตบผลเบาๆ ฟังเสียงดูถ้ามีเสียงผสมกันระหว่างเสียงกังวานและเสียงทึบ แตงจะแก่พอดี (แก่ 75%) มีเนื้อเป็นทรายถ้าดีแล้วเป็นเสียงกังวานใส แสดงว่าแตงยังอ่อนอยู่ ถ้าดีแล้วเสียงทึบเหมือนมีลมอยู่ข้างใน</p>

		<p>แต่งจะแก้จัดเก็บไปที่ชาว</p> <p>บ้านเรียกว่า “ไส้ลัม และเก็บผลตอน</p> <p>ป่วยไม่ควรเก็บผล</p> <p>ตอนเช้าเพราะจะทำให้ผลแต่งแตกได้</p> <p>2.3 สังเกตนวลของผล ถ้าจางลงกว่า</p> <p>ปกติแสดงว่าแต่งเริ่มแก่</p>
การจัดการศัตรูพืช		
โรค - โรคเหี่ยว	<p>1.ฉีดพ่นด้วย แมนโคเซบ (mancozeb)..80% WP อัตรา ใช้ 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบโรคทุก 5-7 วัน</p>	<p>1.สำหรับแปลงแต่งโมที่พบอาการเหี่ยวในขณะที่ยังเล็กให้ถอนต้นกล้าทิ้งนำไปเผาออกแปลง</p> <p>2.ป้องกันโดยฉีดพ่น ไตรโคแม็ก อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วบริเวณผิวดินก่อน คลุมพลาสติกดำ</p> <p>3.เริ่มคลุมเมล็ดพันธุ์ด้วยชีวภัณฑ์ป้องกันโรคและเชื้อรา(ปลอดสารพิษ) ไตรโคแม็ก อัตรา 200 กรัม ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ก่อนนำไปปลูก</p> <p>4. กรณีดินเป็นกรดจัดใช้ปูนขาวใส่ดินเพื่อแก้ความเป็นกรดของดินในอัตราไร่ละ 500 กิโลกรัม</p> <p>5.ใช้ชีวภัณฑ์ป้องกันโรคและเชื้อรา (ปลอดสารพิษ) ไตรโคแม็ก อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 5-7</p>

		วัน เพื่อป้องกันและกำจัดโรค หรือ ใช้ สารเคมีโปรคลอราซ ใช้อัตราตาม คำแนะนำบนฉลาก ผสมน้ำแล้วฉีดพ่นที่ ใบและต้นพืช เมื่อพบเห็นว่าโรคพืช เริ่ม ปรากฏจะทำให้เชื้อโรคชะงักลง
- โรคคราบน้ำค้าง	1.คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยเมทา แลกลีล อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ด 1 กก. 2.ฉีดพ่นแมนโคเซ็บ อัตรา 20 – 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร	1.ขจัดทำลายวัชพืชพวกต่าง ๆ และ ต้นที่งอก หรือหลงเหลือจากการเก็บ เกี่ยวให้หมดจากบริเวณหรือแปลงปลูก 2.เมื่อปรากฏมีโรคเกิดขึ้นในแปลงปลูก ให้รีบป้องกันการระบาดเพื่อรักษาต้นที่ ยังดีอยู่โดยการใช้สารเคมีที่ใช้ฉีดพ่น ได้ผลดี คือ แคปแทน ไซเน็บ(ชื่อสามัญ) ชนิดใดชนิดหนึ่งอัตราผสมใช้ 1 กรัม ผสมน้ำ 500 ซีซี. (หรือครึ่ง ลิตร) หรือ 35-40 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร
แมลง - เพลี้ยไฟ	1.ฉีดพ่นอิมิดาครอพรต 10% SLในอัตรา 15-20 ซีซี. ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบการ ระบาด	1.รักษาความสะอาดในแปลงตัดแต่งส่วน ที่ถูกทำลายออกภายนอกแปลง 2.ใช้กับดักกาวเหนียว ซึ่งทำด้วยฟิวเจอร์บอร์ดสีเหลือง ขนาด 20x20 ซม.ทาด้วย กาวเหนียวคอสฟิกส์ ทั้ง 2 ด้าน แขนงไว้ บริเวณแปลงปลูก 3.ฉีดพ่นอิมิดาครอพรต 10% SLใน อัตรา 15-20 ซีซี. ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ ทั่วเมื่อพบการระบาด
- แมลงเต่าทอง	1.ฉีดพ่นด้วยสารเคมีเซฟวิน 85	1.ฉีดพ่นด้วยสารเคมีเซฟวิน 85 ในอัตรา

	<p>ในอัตรา 20-30 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร</p>	<p>20-30 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดในระยะทอดยอด ฉีดคลุมไว้ ก่อนสัปดาห์ละครั้งโดยไม่ต้องรอให้แมลงเต่าแตงลงมากินเสียก่อน แล้วค่อยฉีดในภายหลังซึ่งจะทำให้ป้องกันโรคเหี่ยวของแตงโมไม่ทัน</p>
-แมลงวันแตง	<p>1.การใช้สารเคมีกำจัดแมลงที่มีการแนะนำให้ใช้ในการกำจัดแมลงวันแตง ได้แก่ มาลาไธออน ไซเปอร์เมท และไดคลอวอส อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลาก โดยฉีดพ่นให้ทั่วต้นพืชทุก 7 วัน เริ่มฉีดครั้งแรก เมื่อพืชเริ่มออกดอกจนกระทั่ง 7 วัน ก่อนการเก็บเกี่ยวผลผลิต</p>	<p>1.ความสะอาดแปลงปลูก โดยการเก็บผลพวงที่ร่วงหล่นทำลาย เพื่อลดแหล่งเพาะพันธุ์ ของแมลงวันแตง หรือทำลายพืชอาศัยที่อยู่รอบๆ</p> <p>2.การใช้น้ำมันปิโตรเลียม ได้แก่ ดีซีตรอน พลัส 83.9% EC หรือ เอส เค 99 83.9% EC หรือซันสเปรย์ อัลตราฟรายด์ 83.9% EC อัตรา 60 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>3.การใช้สารเคมีกำจัดแมลงที่มีการแนะนำให้ใช้ในการกำจัดแมลงวันแตง ได้แก่ มาลาไธออน ไซเปอร์เมท และไดคลอวอส อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลาก โดยฉีดพ่นให้ทั่วต้นพืชทุก 7 วัน เริ่มฉีดครั้งแรก เมื่อพืชเริ่มออกดอกจนกระทั่ง 7 วัน ก่อนการเก็บเกี่ยวผลผลิต</p>

ตารางที่ 3 ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ ในรอบปี

ลำดับ ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนรวม	อุณหภูมิ (° ซ)			ความชื้น (%)			จำนวน วันที่ฝนตก
		(ม.ม.)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
1	ต.ค.61	162.70	32.62	23.88	26.91	98.00	68.00	87.42	22
2	พ.ย..61	163.60	31.48	23.49	26.53	98.00	71.00	88.06	13
3	ธ.ค.61	283.60	31.38	23.59	26.33	98.00	71.00	88.62	18
4	ม.ค.62	109.30	31.40	22.50	26.13	98.00	64.00	84.41	7
5	ก.พ.62	-	33.60	21.80	26.91	97.00	55.00	78.48	0
6	มี.ค.62	1.20	35.70	22.70	28.30	97.00	49.00	76.30	2
7	เม.ย.62	5.30	37.60	24.40	29.84	95.00	46.00	74.29	2
8	พ.ค.62	175.00	35.60	24.50	28.33	97.00	59.00	84.09	22
9	มิ.ย.62	178.90	34.30	24.60	28.10	97.00	63.00	84.21	17
10	ก.ค.62	152.90	33.07	24.19	27.35	97.00	66.00	85.43	19
11	ส.ค.62	102.50	32.98	24.02	27.29	97.00	66.00	84.83	19
12	ก.ย.62	92.70	33.48	23.62	27.07	98.00	62.00	85.07	15
เฉลี่ย		1427.70	33.60	23.61	27.42	97.25	61.67	83.43	156

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุราษฎร์ธานี

ร่างที่ 4 ผลการวิเคราะห์ดิน

ลำดับ	รายละเอียดตัวอย่าง	กรด- ด่าง	ความ ต้องการปูน (กก./ไร่)	การนำ ไฟฟ้า (ds/m)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (มก./กก.)	โพแทสเซียม (มก./กก.)	แคลเซียม (มก./กก.)	แมกนีเซียม (มก./กก.)	ชนิดดิน
1	นางน้ำอ้อย จำนวนพันธุ์(บน)	4.17	1070	0.365	3.75	13.07	262.7	865.3	966.7	ดินเหนียว
	นางน้ำอ้อย จำนวนพันธุ์(ล่าง)	4.15	0	0.373	4.33	15.7	249.3	865.3	970.28	-
2	นายสายชล แยมยินดี(บน)	4.36	490	1.287	3.32	47.41	365	1202.17	1314	ดินร่วนปนดินเหนียว
	นายสายชล แยมยินดี(ล่าง)	4.34	0	0.761	2.06	13.86	285.4	970.98	1224.49	-
3	นางพรพิมล แยมยินดี(บน)	4.17	920	0.217	4.14	5.44	135.7	660.53	426.07	ดินเหนียว
	นางพรพิมล แยมยินดี(ล่าง)	4.15	0	0.224	2.91	2.81	109.4	667.14	479.77	-
4	นางบุญชู พรหมสงเคราะห์(บน)	4.51	840	0.122	2.02	9.57	173.6	730.91	793.44	ดินเหนียว
	นางบุญชู พรหมสงเคราะห์(ล่าง)	4.63	0	0.228	3.01	6.91	197.4	1056.39	966.63	-
5	นายอภิรักษ์ พัดใสว(บน)1	4.55	800	0.173	1.44	3.67	166.5	822.27	1135.79	ดินเหนียว
	นายอภิรักษ์ พัดใสว(ล่าง)1	4.34	0	0.24	1.69	6.37	158	742.33	942.46	-

6	นางละออง สระทองแย(บน)	4.46	780	0.176	2.08	5.37	257.5	913.63	1079.4	ดินเหนียว
	นางละออง สระทองแย(ล่าง)	4.55	0	0.164	2.33	5.51	241.5	890.79	1043.15	
7	นายชัยณรงค์ ไชยนาเคน(บน)	4.57	1000	0.085	3.64	19.69	350.3	1073.52	906.21	ดินเหนียว
	นายชัยณรงค์ ไชยนาเคน(ล่าง)	4.48	0	0.133	3.43	11.18	287.1	1033.55	914.27	
8	นายกำพล จำนงพันธุ์(ล่าง)	4.66	860	0.067	1.76	1.62	195.3	673.8	978.71	ดินเหนียว
	นายกำพล จำนงพันธุ์(ล่าง)	4.56	0	0.074	1.91	1.33	202.2	668.09	926.35	
9	นายสมบัติ ศรีทอง(บน)	4.9	400	0.101	1.12	38.8	440.6	965.02	1065.51	ดินเหนียว
	นายสมบัติ ศรีทอง(ล่าง)	4.94	0	0.067	0.28	4.85	89.31	269.93	302.07	
10	นายเสถียร เกตุเพชร(บน)	3.94	900	0.136	0.7	2.64	126.1	462.53	471.23	ดินเหนียว
	นายเสถียร เกตุเพชร(ล่าง)	3.96	0	0.18	0.97	7.73	165	525.34	527.62	
11	น.ส.ฉัตรภรณ์ สุขทา(บน)	4.1	1160	0.139	2.69	9.13	230.1	553.89	620.25	ดินเหนียว
	น.ส.ฉัตรภรณ์ สุขทา(ล่าง)	4.16	0	0.157	2.78	12.25	189.9	588.15	636.36	
12	นายสิทธิชัย อินทชิต(บน)	4.28	1110	0.141	3.53	4.81	287.5	673.8	817.61	ดินเหนียว

	นายสิทธิชัย อินทชิต(ล่าง)	4.25	0	0.18	3.94	5.24	277.6	719.49	833.72	
13	นายอภิเดช ฉุนเฉียว(บน)	4.33	1010	0.122	3.73	3.36	198	588.15	813.58	ดินเหนียว
	นายอภิเดช ฉุนเฉียว(ล่าง)	4.17	0	0.236	3.14	3.27	189.4	588.15	853.86	
14	นายสำรอง ปานสมุทร(บน)	3.12	1750	0.420	4.28	8.05	62.95	211.28	128.88	ดินร่วนปนดินเหนียว
	นายสำรอง ปานสมุทร(ล่าง)	3.12	0	0.692	5.85	111.32	91.95	405.42	205.41	
15	นายณรงค์ มะขามป้อม(บน)	5.72	260	0.209	2.27	21.6	333.6	1284.8	1546.61	ดินเหนียว
	นายณรงค์ มะขามป้อม(ล่าง)	5.21	0	0.545	2.49	25.63	367	1119.2	1458	
16	นายสมพร พัดไสว(บน)	4.22	600	0.217	0.45	1.82	139.5	422.56	833.72	ดินร่วนปนดินเหนียว
	นายสมพร พัดไสว(ล่าง)	4.14	0	0.178	0.43	1.68	122.4	399.71	708.86	
17	นายสมาน บ้านเกาะใต้(บน)1	3.05	1560	0.643	2.98	8.68	74.3	336.9	308.11	ดินร่วนปนดินเหนียว
	นายสมาน บ้านเกาะใต้(ล่าง)1	3.64	0	1.378	2.31	12.64	306.8	1096.36	1071.35	
18	นายสมาน บ้านเกาะใต้(บน)2	2.88	1620	0.756	2.35	35	37.38	382.58	229.57	ดินร่วนปนดินเหนียว
	นายสมาน บ้านเกาะใต้(ล่าง)2	3.47	0	1.185	2.09	45.83	169	1330.48	833.72	

19	นายอภิรักษ์ พัดใสว(บน)2	4.92	640	0.099	1.8	1.59	191.3	1108.87	949.27	ดินเหนียว
	นายอภิรักษ์ พัดใสว(ล่าง)2	4.79	0	0.082	1.99	1.21	178.2	943.62	889.5	
20	นายเอกชัย วุฒิพิริยกุล(บน)	4.43	1170	0.208	5.02	5.49	163.5	713.15	836.77	ดินเหนียว
	นายเอกชัย วุฒิพิริยกุล(บน)	4.4	0	0.213	4.75	4.37	147.3	656.62	875.44	
21	นายวิเชียร โพชชา(บน)	4.14	1180	0.155	1.47	3.46	137	626.18	576.59	ดินเหนียว
	นายวิเชียร โพชชา(ล่าง)	4.06	0	0.169	2.23	2.53	122.3	578.35	506.28	
22	นางสมจิตร โมอ่อน(บน)	4.31	1070	0.208	4.17	3.03	198.9	713.15	717.23	ดินเหนียว
	นางสมจิตร โมอ่อน(ล่าง)	4.28	0	0.203	4.49	5.77	186.8	687.06	713.71	
23	นางอุไร โมอ่อน(บน)	4.57	490	0.352	1.57	7.98	166.9	14567.48	829.73	ดินร่วนปนดินเหนียว
	นางอุไร โมอ่อน(ล่าง)	4.41	0	0.407	2.77	6.56	161.5	14610.96	794.58	
24	นายจำรูญ พุ่มมาลา(บน)	4.76	570	0.129	1.56	9.81	156.2	969.72	1019.59	ดินเหนียว
	นายจำรูญ พุ่มมาลา(ล่าง)	4.64	0	0.144	1.86	5.48	197.1	1047.99	949.27	
25	นายสมเกียรติ พัฒน์ปาน(บน)	4.41	1060	0.204	1.61	12.65	267.9	904.49	840.28	ดินเหนียว

	นายสมเกียรติ พัฒน์ปาน(ล่าง)	4.28	0	0.28	2.92	9.38	192.1	826.22	889.5	
26	น.ส.จารุณีย์ กลิ่นถือศีล(บน)	5.38	290	0.415	1.24	15.12	388	1134.96	1536.41	ดินเหนียว
	น.ส.จารุณีย์ กลิ่นถือศีล(ล่าง)	5.53	0	0.363	1.47	20.42	252.1	1043.64	1448.52	
27	นางสาวปริศนา แยมยีนดี(บน)	4.05	1070	0.162	1.78	299.87	289	779.91	458.81	ดินเหนียวปนทราย
	นางสาวปริศนา แยมยีนดี(ล่าง)	4.04	-	0.134	2.02	454.59	202	772.03	409.47	
28	นายสุริยงค์ โออ่อน (บน)	4.02	1030	0.547	4.80	14.05	319.50	1000.49	1287.62	ดินเหนียว
	นายสุริยงค์ โออ่อน (ล่าง)	4.19	-	0.557	4.33	11.92	302	957.16	1307.35	

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

